

A ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ד of מסכת כתובות
Some of the topics we will learn about:

The Gemara will discuss a case of
מת אביו של חתן ואמה של כלה
The חתן's father or the כלה's mother died.
How do we deal with the wedding and the ensuing שבועת
ימי המשתה?

The דוחה is comparable to שמחת הרגל and is דוחה
ימי אבילות. It does not allow the אבילות to take effect.

A

מת
אביו של חתן
ואמה של כלה

How do we deal with the wedding
and the ensuing ימי המשתה?

שמחת נשואין
is comparable to
שמחת כהן
and is דוחה
ימי אבילות.

B Some of the key terms and concepts that we will learn
about include:

אנינות
אבילות

When a person passes away, the time from death until
קבורה is called אנינות. During אנינות, the קרובים, close
relatives are exempt from performing all Mitzvos, but are
NOT yet obligated to observe אבילות.

After קבורה, the שבועת ימי אבילות begin. During אבילות, the
קרובים are required to perform all Mitzvos, and are
required to observe אבילות, which includes refraining from
Biyah.

B

אבילות
After קבורה,
שבועת ימי
אבילות
begin

אנינות
From death
until קבורה

1 So let's review

In the previous Daf, the Braisa states

בשני לא יכנס
 נשואין should not be performed on Monday.

ואם מחמת האונס מותר
 However if there is a אונס that prevents ביום רביעי, they may perform נשואין ביום שני.

The Gemara gives two possible explanations of אונס:

-1-

דאמרי שר צבא בא לעיר

The General and his Army are due to arrive on יום רביעי, and his advance men will appear on יום שלישי and confiscate the food. Therefore, the נשואין may be rescheduled for יום שני.

-2-

מת אביו של חתן או אמה של כלה

As taught in a Braisa;

הרי שהיה פתו אפוי וטבחו טובח ויינו מזוג

ומת אביו של חתן או אמה של כלה

The father prepared the bread, meat, and wine for the wedding meal, and then died. OR -

The mother prepared the adornments of the Kallah, and then died.

If the wedding is postponed, the food or adornments will go to waste, and

ליכא איניש דטרח להו

Others will not perform these tasks for them. Therefore,

מכניסין את המת לחדר

The קבורה, the burial of the deceased is postponed, and he is placed in a room

ואת החתן ואת הכלה לחופה

And the נשואין חתן וכלה perform that day.

ובועל בעילת מצוה ופורש

They also perform the initial Biyah.

After בעילת מצוה the מת will be buried.

The Braisa continues;

ונוהג שבעת ימי המשתה

ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות

They first celebrate the ימי המשתה - which we, today, refer to as the Sheva Brochos - and only afterwards observe the ימי אבילות.

Rashi explains;

דכיון דחלה עליו חתונה הויא לגביה כרגל

ולא אתי אבילות וחיילא

Generally, the period of אבילות begins right after the קבורה.

However, in this case, the שמחת נשואין, the wedding celebration is comparable to שמחת הרגל, a Yom Tov celebration, which does not allow אבילות to take effect.

1

בשני לא יכנס

ואם מחמת האונס מותר

2 possible explanations of
 אונס:

2

מת אביו של חתן
 או אמה של כלה

1

דאמרי
 שר צבא בא לעיר

ברייחא:

הרי שהיה פתו אפוי וטבחו טובח ויינו מזוג
 ומת אביו של חתן או אמה של כלה

מכניסין את המת לחדר

ואת החתן ואת הכלה לחופה

ובועל בעילת מצוה ופורש

ונוהג שבעת ימי המשתה

ואח"כ נוהג שבעת ימי אבילות

דכיון דחלה עליו חתונה הויא לגביה כרגל
 ולא אתי אבילות וחיילא

2 However, as the Gemara later quotes רבי יוחנן; אע"פ שאמרו אין אבילות במועד אבל דברים של צינעא נוהג Even during the time of שמחה, one must refrain from דברים, the concealed practices of אבילות, such as Biyah. Therefore, the Braisa earlier said; They are prohibited to cohabit until the conclusion of the אבילות - ופורש. שבעת ימי אבילות.

For this reason, the Braisa continues;

כל אותן הימים
הוא ישן בין האנשים
והיא ישנה בין הנשים

During the time of שמירה they require a safeguard to prevent Biyah, in which the חתן sleeps among the men, and the כלה among the women.

This Halacha also applies to

מי שפירסה אשתו נדה

If she became a נדה right after the Chupah;

הוא ישן בין האנשים
ואשתו ישנה בין הנשים

2
However, as the Gemara later quotes
רבי יוחנן
אע"פ שאמרו אין אבילות במועד
אבל דברים של צינעא
נוהג

Therefore, the Braisa earlier said;
"ופורש"

For this reason,
the Braisa continues;

כל אותן הימים...

והיא ישנה	הוא ישן
בין הנשים	בין האנשים

מי שפירסה אשתו נדה

ואשתו ישנה	הוא ישן
בין הנשים	בין האנשים

3 However, Rava makes the following distinction between נדה and אבילות, because Rava holds דאבילות קילא ליה מנדה
 People consider אבילות to be less severe than איסור נדה. Therefore;
 נדה requires שמירה only
 כשלא בעל
 When they had never cohabited, because only then is the concern for יצרו תקפו so strong that he might transgress the more severe נדה; איסור נדה; Therefore,
 הוא ישן בין האנשים
 ואשתו ישנה בין הנשים
 However, if they had already cohabited, there is less concern for יצרו תקפו to transgress the more severe איסור נדה. Therefore,
 הוא ישן עם אשתו
 They do not require שמירה.

However, שמירה requires איסור אבילות, בין בבועל בין שלא בבועל
 Whether they cohabited or not, because there is concern for יצרו תקפו, that his desire will cause him to transgress the less severe אבילות, and in both cases
 הוא ישן בין האנשים
 ואשתו ישנה בין הנשים

In other words, we are מחמיר regarding אבילות, because, דאבילות קילא ליה מנדה
 People consider אבילות to be less severe than איסור נדה.

4 The Gemara questions this assumption from the Halachah of חיבה של מלאכות, where it seems that we are מיקל regarding אבילות - apparently, because, אבילות חמורה ליה
 People consider איסור אבילות to be more severe than איסור נדה.
 The Braisa states;
 כל מלאכות שאשה עושה לבעלה
 נדה עושה לבעלה
 A wife may perform all tasks for her husband when she is a נדה;
 חוץ ממוזיגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו
 Except for mixing his wine, preparing the bed, and washing his face, hand, and feet - These tasks are forbidden, because they are חיבה, דרך חיבה, they promote affection and might lead to intimacy.

However during אבילות, a wife is permitted to perform מוזיגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו
 And we are not concerned that it might lead to intimacy.

Apparently, we can be מיקל regarding אבילות because, אבילות חמורה ליה
 This contradicts Rava who was מחמיר regarding אבילות because, אבילות קילא ליה מנדה

3

Rava makes the following distinction between נדה and אבילות, because Rava holds דאבילות קילא ליה מנדה

<p>איסור אבילות</p> <p>requires שמירה בין בבועל בין שלא בבועל</p> <p><i>In both cases הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים</i></p>	<p>איסור נדה</p> <p>requires שמירה only כשלא בעל</p> <p><i>Therefore, הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים</i></p>
--	--

4

מלאכות של חיבה

אבילות regarding מיקל

Apparently, because, אבילות חמורה ליה?

<p>אבילות:</p> <p><i>כריותא:</i></p> <p>אבילות, a wife is permitted to perform מוזיגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו</p>	<p>נדה:</p> <p><i>כריותא:</i></p> <p>כל מלאכות שאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה חוץ ממוזיגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו</p>
--	--

Apparently, we can be מיקל regarding אבילות because, אבילות חמורה ליה?

5 The Gemara gives two explanations:

-1-

According to רבא who maintains קילא ליה מנדה, we must make the following distinction:

כאן באבילות דידיה

כאן באבילות דידיה

The Braisa of

הוא ישן בין האנשים

ואשתו ישנה בין הנשים

Even כשבעל;

Is referring to דידיה, when the husband is mourning

- Since he experiences תקפו, and she is NOT mourning,

there is a ביאה, חשש

וצריכים שמירה

ואסורה במלאכות של חיבה

However, the Braisa of חיבה של חיבה is referring to

אבילות דידיה, when the wife is mourning. Although he

experiences תקפו, she will refuse to cohabit during

אבילות. Therefore, there is NO ביאה

חשש, ואין צריכים שמירה

ומותרת במלאכות של חיבה

6

-2-

אשי רב אשי;

אבילות דעלמא חמיר

ולא אתי לזלזולי ביה

People generally consider איסור אבילות to be more severe than איסור נדה. Therefore, generally speaking there is NO

חשש ביאה,

ואין צריכים שמירה

ומותרים במלאכות של חיבה

However,

אבילות דהכא כיון דאקילו רבנן

אתי לזלזולי ביה

Regarding the אבילות of the וכלה, in which the

Chachamim were lenient in that the אבילות is postponed;

נוהג שבעת ימי המשתה

ואח"כ נהוג שבעת ימי אבילות

There is a concern that they will be lenient regarding

intimacy. Therefore, there is a חשש ביאה

חשש, ואין צריכים שמירה

וצריכים שמירה ואסורה במלאכות של חיבה

5

1

כאן באבילות
דידה

כרייתא:

During אבילות,
a wife is permitted
to perform

מזיגת הכוס

והרצת המטה

והרחצת פניו ידיו

ורגליו

Although he experiences תקפו,

she will refuse to cohabit during אבילות

כאן באבילות
דידיה

כרייתא:

איסור אבילות
שמירה

requires

בין בבעל

בין שלא בבעל

In both cases

כאן ילן בין פאליס

ואלתי ילן בין פאליס

6

2

אשי רב אשי;

אבילות
דהכא

כיון דאקילו רבנן

אתי לזלזולי ביה

וצריכים

שמירה

ואסורה במלאכות

של חיבה

אבילות
דעלמא

חמיר

ולא אתי לזלזולי ביה

ואין צריכים

שמירה

ומותרים במלאכות

של חיבה